

**Valtuutettu Riitta Karjalainen ym. aloite: Ikääntyneiden kotona asumisen tukeminen on äärettömän tärkeää**

Aloitteen tekijä: Riitta Karjalainen (kesk.) Väestöennusteiden mukaan vuonna 2030 yli 25% on yli 65- vuotiaita. Kaikkien vanhimpien määrä kasvaa nopeimmin, joten yli 85- vuotiaiden määrä kaksinkertaistuu seuraavien 20 vuoden aikana. Ikääntyminen koskettaa meitä kaikkia ja liittyy kaikkiin elämäntilanteisiin- myös asumiseen. Ikääntyneiden kotona asumisen tukeminen on tärkeää ikääntyvän väestön ja yhteiskunnan kannalta. Se liittyy asukkaiden toiveisiin, itsemääräämiseen ja tarkoituksenmukaiseen vanhuspalvelujen rakentamiseen. Ikääntyviä varten tarvitaan sopivia asuntoja ja ikäystävällisiä asuinalueita. Asuntokanta muuttuu hitaasti, ennakoiviin toimiin tulee paneutua hyvissä ajoin. Tällä hetkellä esteettömiä asuntoja on Suomessa noin 500 000 eli 15% asuntokannasta ympäristöministeriön käynnistämän Ikääntyvien asumisen toimenpideohjelman vuosille 2020-2021 mukaan. Tämä ei ole riittävä ikääntyvien tarpeisiin Turussakaan. Esteetön asunto on iäkkään henkilön tarve ja toive, se ei yksinään vastaa asumistarpeisiin. Iäkkäiden tarpeet tulee huomioida nykyisiä asuntoja ja asuinalueita korjattaessa sekä uusia rakennettaessa. Useimmin ikääntynyt asuu tulevaisuudessakin yksin, mikä lisää yksinäisyyttä ja turvattomuutta. Erilaisilla yhteisöllisyyttä ja osallisuutta edistävillä ratkaisuilla voidaan vähentää yksinäisyyden tunnetta. Ympäristöministeriö käynnisti keväällä 2020 toimenpideohjelman vuosille 2020-2022 ikääntyneiden asuinolojen parantamiseksi. Näin tuetaan ikääntyvien ihmisten sekä kuntien asumisen ennakointia ja varautumista sekä ikäystävällisen asumisen ja asuinympäristöjen kehittämistä. Ohjelmaa toteutetaan yhdessä Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA:n, kuntien, kuntayhtymien, Kuntaliiton sekä eläkeläis-, vanhus-, asunto- ja rakennusalan järjestöjen kanssa. Valtion keskeisiä keinoja toimenpideohjelman toteutuksessa ovat korjausavustukset ja erityisryhmien asumisen investointiavustus sekä rahoitus kuntien asumispalveluihin. Vuosina 2020-2022 hissi-, esteettömyys ja asuntojen korjausavustuksiin osoitettiin 92 miljoonaa. 1.10. 2020 voimaantullut Vanhuspalvelulaki (525/2020) velvoittaa kunnat laatimaan suunnitelman ikääntyvän väestön hyvinvoinnin ja itsenäisen suoriutumisen edistämiseksi sekä iäkkäiden tarvitsemien palvelujen järjestämiseksi. Suunnittelussa painotetaan kotona asumista, mutta myös asuinolot, liikennepalvelut ja asuinympäristön esteettömyys liittyvät tähän. Suunnitelman teko ja toteutus vaativat hyvää yhteistyötä kaupungin eri toimialojen kesken. Kunnat voivat monilla toimilla tukea ikääntyvän väestön asumista ja liikkumista asuinalueella. Ikäystävällinen asuinalueella toimintakyvyltään heikentynyt henkilö voi liikkua ja osallistua, asuinympäristö on esteetön ja turvallinen tukien yhteisöllisyyttä, tarvittavat palvelut helposti saavutettavissa. Ikäystävälliset alueet sopivat kaikille: esteettömyydestä hyötyvät rattaiden kanssa liikkuvat lapsiperheet, pyörätuolilla kulkevat sekä kaikki, joiden liikunta- ja toimintakyky on heikentynyt. Turun kaupunginvaltuusto päätti 16.11.2020 talousarviokokouksessaan, että selvitetään asumispalveluiden tarpeet ja laaditaan suunnitelma sekä ikäihmisten välimuotoisen asumisen lisäämiseksi että mielenterveys- ja päihdepalvelujen asiakkaiden asumispalvelujen turvaamiseksi. Joten nyt tulisi laittaa kaavoituksen vauhtia ja miettiä yhdessä rakennusyhtiöiden, kolmannen sektorin, rakentajien, arkkitehtitoimistojen kanssa myös vahvasti yhteisöllisen asumisen muotoja, sillä suomalainen

Kaupunginvaltuusto

14.12.2020

asuntotuotanto on ollut yksipuolista. Mallia voidaan ottaa Tanskasta, jossa erityyppisiä yhteisöasumisen muotoja on toteutettu hienosti. Englanninkielinen termi extended home, laajennettu koti, kuvaa hyvin modernia yhteisöasumista. Asukkaalla on oma reviirinsä, oma kotinsa, mutta lisäksi he pääsevät nauttimaan yhteisten tilojen tarjoamista eduista. Tämän tyyppiseen asumismuotoon mieltyneet harrastavat monesti kimppakyytejä, ruokatarvikkeiden yhteis-tilauksia ja monenlaista naapuriapua. Senioritalossa naapuriapu onkin korvaamatonta, sillä sen avulla voidaan ehkäistä monia ongelmia ja tuottaa hyvää mieltä arjen askareissa. Sosiaalisen kanssakäymisen merkitystä ihmisten jaksamiselle ja terveydelle on tutkittu paljon. Tutkimukset ovat yksimielisiä siitä, että yksinäisyys on pahinta myrkkyä ja että hyvät sosiaaliset suhteet arjessa edesauttavat vireyttä, jaksamista ja jopa vähentävät sairastuneisuutta. Esitän, että yhteisöllisen asumismuodon suunnitelmiin panostetaan voimakkaasti ja ikääntyvien seniorien yhteisölliseen asumiseen tehdään suunnitelma - huomioiden eritoten muistisairaiden - mahdollisimman pikaisesti yhdessä Turun kaupungin Ympäristötoimialan, Hyvinvointitoimialan ja alueen yhteisöasumiseen kiinnostuneiden toimijoiden - mm. arkkitehtitoimistojen - sekä kaupungin tytäryhtiön TVT:n ja rakennusyrityksien kanssa.

Karjalainen Riitta (KESK)

Kannattajat (1 kpl)

Sarlund Katri (VIHR)